

A Fővárosi Ítéltábla a Dombi és Nagy Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Nagy Péterügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (....) I. rendű és II.rendű felperes neve (....) II. rendű felpereseknek, a dr. Kolozsvári Ágnes jogtanácsos (....) által képviselt alperes neve (....) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. július 10. napján kelt 34.P.24.032/2008/44. sorszámu ítélete ellen az alperes 45. sorszám alatti fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és az I. rendű felperesnek járó marasztalás összegét 4.170.308 (Négymillió-százhetvenezer-háromszáznyolc) forintra leszállítja, amelyből 4.088.308 (Négymillió-nyolcvannyolcezer-háromszáznyolc) forint után 2007. december 19-től, 42.000 (Negyvenkettőezer) forint után 2008. március 28-tól és 40.000 (Negyvenezer) forint után 2008. szeptember 16-tól a kifizetés napjáig számított késedelmi kamat megfizetésére köteles az alperes. Mellőzi az 5.000 (Ötezer) forint járadékfizetési kötelezettséget, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Köteles az I. rendű felperes 19.300 (Tizenkilencezer-háromszáz) forint fellebbezési illetéket az államnak külön felhívásra megfizetni, míg a fennmaradó 3.000 (Hárromezer) forint illetéket az állam viseli.

A felek a felmerült másodfokú költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 4.124.616 forintot és ezen összeg után 2007. december 19-étől, további 42.000 forintot és ezen összeg után 2008. március 28-ától, valamint 250.000 forintot és ezen összeg után 2010. július 2-ától a megfizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 15 napon belül 1.051.700 forintot és az összeg után 2007. december 19-étől járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 2012. augusztus 1-jétől véghatáridő nélkül minden hónap 5. napjáig előre esedékesen 5.000 forint összegű havi járadékot azzal, hogy az első járadékfizetés esedékessége 2012. augusztus 5-e.

Megállapította, hogy az ítélet az I. rendű felperes részére járó 292.000 forint összegű lejárt járadék és kamatai, valamint a jövőre nézve megállapított 5.000 forint havi járadék tekintetében előzetesen végrehajtható.

Az elsőfokú bíróság a keresetet ezt meghaladóan elutasította és megállapította, hogy a perben felmerült költségeiket a peres felek maguk viselik.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 73.426 forint állam által előlegezett szakértői díjat és megállapította, hogy további 73.656 forint szakértői díjat az állam visel.

Kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra 594.000 forint kereseti illetéket és megállapította, hogy 306.000 forint kereseti illetéket az alperes illetékmentessége folytán a Magyar Állam visel.

Az ítélet tényállása szerint az alperes biztosítottja, K... C... által 2007. november 1-jén okozott baleset következtében mind az I. rendű felperes, mind a II. rendű felperes súlyos sérüléseket szenvedtek. A baleset időpontjában az I. rendű felperes hét hetes terhessége állt fenn, a balesetben elszenvedett sérülések miatti sugárterhelésre, valamint a magzat esetleges traumás károsodására tekintettel 2007. november 27-én az akkor már tíz hetes terhességet egészségügyi indokkal megszakították. A csonttörések következtében az I. rendű felperes életvitelében a csonthegek kialakulásáig közepes mértékű nehezítettség, jelenleg a bal láb fokozott terhelésekor enyhe fokú nehezítettség áll fenn. A II. rendű felperes tekintetében a baleset következtében szövődménymentes gyógyulás esetén maradandó fogyatékosság kialakulása nem várható. Az Egeri Városi Bíróság a 2011. március 2-án kelt 23.B.230/2009/31. számú ítéletével K... C...t bűnösnek mondta ki ittas járművezetés büntetében és öt első fokon öt hónap börtönbüntetésre ítélte, valamint két év hat hónapra eltiltotta a közúti járművezetéstől azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtását két évi próbaidőre felfüggesztette.

A felperesek módosított keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest az I. rendű felperes részére 7.000.000 forint nem vagyoni és 177.308 forint vagyoni kár, valamint meghatározott összegű járadék, míg a II. rendű felperes részére 3.000.000 forint nem vagyoni és 106.631 forint vagyoni kár és ezen összegek után 2007. december 19-étől járó törvényes kamat megfizetésére.

Az alperes a jogalapot nem vitatta, a keresetet összecszerúságában részben elismerte.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét részben alaposnak találta. Határozatát az 190/2004. (VI.8.) Korm. rendelet baleset idején hatályos 2. §-ának (2) bekezdésére, 7. §-ának (1) bekezdésére, 8. §-ának (1) bekezdésére, és a Ptk. 355. §-ának (1)-(3) bekezdéseire alapította. Arra tekintettel, hogy az alperes a jogalapot nem vitatta, az elsőfokú bíróság ebben körben bizonyítást nem folytatott le, mert a

felhívott jogszabályhelyek alapján is az alperes köteles megtéríteni a biztosítottja által a felpereseknek okozott károkat.

Utalt az Alkotmánybíróság 34/1992. határozatára, valamint felhívta a Pp. 164. §-ának (1) bekezdését és megállapította, hogy a felperesek a baleset következtében nem vitásan fizikai és lelki sérüléseket szenvedtek, a nem vagyoni kártérítési igényük alapjául szolgáló jogsértés ezért az élethez, illetve testi épséghez, egészséghez való joguk megsértése. E jogsértés megvalósult, ezért mindössze a nem vagyoni kártérítés összegszerűsége lehet vitás. Ennek megállapítására meghallgatta a felpereseket, tanúbizonyítást folytatott le, illetve igazságügyi szakértőt rendelt ki. Ezek alapján megállapította, hogy a II. rendű felperes sérüléseinek tényleges gyógytartama két hét volt és a sérülések következtében maradandó fogyatékoság nem alakult ki, míg az I. rendű felperes sérüléseinek tényleges gyógytartama hét hónap volt. Az I. rendű felperesnél a csonttörések következtében kialakult enyhe maradványállapot miatt 10%-os baleseti munkaképesség csökkenés, azaz 8%-os baleseti egészségkárosodás következett be. Életvitelében a csonthegek kialakulásáig közepes mértékű nehezítettség, jelenleg a bal láb fokozott terhelésekor enyhe fokú nehezítettség áll fenn, amelynek következtében az I. rendű felperes jelenleg a kifejezetten nehéz háztartási és kerti munkák elvégzésében akadályozott. A magzat elvesztése az I. rendű felperesnél átmeneti állapotrosszabbodást okozhatott, azonban betegségi szintű egészségkárosodáshoz nem vezetett. A gyermek elvesztése miatt a II. rendű felperes nem szenvedett el klinikai betegségi szintet elérő lelki sérüléseket. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperesek nem vagyoni kártérítés iránti igényét eltúlzottnak találta és azt mérlegeléssel az I. rendű felperes vonatkozásában 4.000.000 forintban, míg a II. rendű felperes tekintetében 1.000.000 forintban határozta meg. A késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját 2007. december 19-ében állapította meg arra tekintettel, hogy a felperesek keresetükben ezen, a baleset időpontjához képest későbbi időponttól kértek kamatot.

Ezt követően a vagyoni kártérítés egyes tételei indokoltságát vizsgálta.

A balesettel sérült ruházattal kapcsolatban kifejtette, hogy a felperesek a keresetlevélben tett előadásukon túl semmilyen egyéb bizonyítást nem ajánlottak fel a Pp. 3. §-ának (3) bekezdése szerinti tájékoztatás ellenére, ezért annak összegét az alperes által elismert mértékben állapította meg az I. rendű felperes vonatkozásában 30.000 forintban, míg a II. rendű felperes tekintetében 25.000 forintban.

Teljes egészében alaposnak találta a számlákkal igazolt és az alperes által sem vitatott gyógyszerköltséget, az I. rendű felperes vonatkozásában 36.308 forint összegben, míg a II. rendű felperes tekintetében 6.100 forint összegben.

A vizitdíj iránti igényt az I. rendű felperes tekintetében 3.600 forintban, míg a II. rendű felperes vonatkozásában 1.200 forintban találta megalapozottnak.

Alaposnak találta a 3.800 forint összegű parkolási díj iránti igényt is, amelyet a II. rendű felperes részére állapított meg, a felperesek kérelmének megfelelően.

Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak az I. rendű felperes részéről

előterjesztett 17.000 forint összegű gyógyászati segédeszköz költségével kapcsolatos igényt, mert álláspontja szerint az I. rendű felperes nem bizonyította, hogy egészségi állapota indokolta volna a keresetben megjelölt gyógyászati segédeszközök igénybevételét arra tekintettel, hogy a szakértő az orvosi indokoltságot nem erősítette meg.

Részben elutasította a vagyoni károk közül a 40.600 forint, illetve 46.700 forint összegű benzinköltséget is és azt az I. rendű felperes részére 15x50 km, míg a II. rendű felperes részére 8x50 km távolságra állapította meg a Pp. 206. §-ának (3) bekezdésében biztosított mérlegelési jogkörében 22.000, illetve 12.000 forint összegben, 10 literes átlagos fogyasztással és 290 forint/liter benzinárral számolva.

Az I. rendű felperes által előterjesztett járadék igények körében utalt a Ptk. 355. §-ának (3) bekezdésére és 359. §-ának (1) bekezdésére és megállapította, hogy az I. rendű felperes e körben igényét általános kártérítésként terjesztette elő.

A gyógyszer-többletköltség címén előterjesztett járadékigény körében kifejtette, hogy az I. rendű felperes által megjelölt időszakban már nem volt indokolt gyógyhatású készítmények szedése, így ezzel kapcsolatban kártérítési igényt nem érvényesíthet. Úgyszintén elutasította az ezen a jogcímen a jövőre nézve előterjesztett járadékigényt is, mert a szakvéleményből megállapította, hogy további gyógyszer, illetve gyógyhatású készítmény szedése nem volt indokolt.

Az élelemfeljavítás költsége tekintetében a szakvélemény alapján megállapította, hogy a sérülés jellegére és a felperes életkorára figyelemmel az két hónapig tekinthető indokoltnak, ezért az erre vonatkozó kereseti kérelmet is elutasította.

A rezsi többletköltség vonatkozásában kifejtette, hogy annak jogszerűségét, vagyis a rezsikiadások megnövekedését és annak időtartamát az I. rendű felperes az előadásán kívül más bizonyítékkal nem támasztotta alá az erre történő figyelmeztetés ellenére, ezért a bizonyítási kötelezettségének e körben nem tett eleget. Minderre tekintettel a rezsi többletköltség címén előterjesztett kereseti kérelmet annak bizonyítatlansága okán elutasította.

A háztartási többletköltség tekintetében utalva az aggálytalan szakvéleményre kifejtette, hogy az I. rendű felperes jelenleg már a könnyű és a középnehéz háztartási munkák elvégzésére képes, a baleseti sérülés következtében a kifejezetten nehéz háztartási és kerti munkák elvégzésében akadályozott, melyek tekintetében a háztartási kisegítő igénybevétele heti két alkalommal négy órai időtartamban indokolt. Mindezek alapján megállapította, hogy az I. rendű felperes a hét hónapos gyógytartam alatt a könnyű és a közepesen nehéz munkák tekintetében is rászorult a segítségre, ezt követően pedig a kifejezetten nehéz, illetve a kerti munkák elvégzésére nem képes. E járadék összecszerűségét a Pp. 206. §-ának (3) bekezdése alapján a tényleges gyógytartamra, azaz hét hónapra 2008. június 1-jéig havi 10.000 forintban, míg 2008. június 2-ától a jövőre nézve, véghatáridő nélkül havi 5.000 forintban állapította meg. A lejárt járadékösszegek után középarányos időponttól a Ptk. 301. §-ának (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatot is megítélt.

A rehabilitációs többletköltség tekintetében akként foglalt állást, hogy az I. rendű felperes vonatkozásában a sérülést követő rehabilitáció és gondozás hét hónapig

volt indokolt, míg a sérült végtag rehabilitációs kezelése a továbbiakban is javasolt. Az I. rendű felperes azonban felhívás ellenére a rehabilitációs költségösszecszerűségét nem bizonyította, ezért nem volt megállapítható, hogy pontosan milyen rehabilitációs kezeléseket vesz igénybe és ezek a TB által támogatott vagy támogatás nélküli kezelések. Az elsőfokú bíróság ezért a rehabilitációs többletköltség jogcímén előterjesztett kereseti kérelmet annak bizonyítatlansága okán elutasította.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett. A 148.082 forint összegű szakértői díj viselésére a feleket a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján kötelezte a feleket. A 900.000 forint összegű feljegyzett illetékről a kereset leszállítására tekintettel akként rendelkezett, hogy abból a felperesek a leszállított, illetve elutasított kereseti részre eső hányadnak, azaz 594.000 forint kereseti illetéknek a megfizetésére kötelesek, míg a fennmaradó 300.000 forint illetékhányad az alperes illetékmentessége folytán a Magyar Állam terhén marad.

Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az I. rendű felperes javára megítélt marasztalás összegének 4.124.308 forint tőkére és ezen belül 4.088.308 forint tőke összeg után 2007. december 19-étől, 10.000 forint után 2008. július 25-étől, míg 26.000 forint után 2008. október 13-ától járó késedelmi kamatára történő leszállítását kérte.

Sérelmezte, hogy bár a vagyoni kár körében az elsőfokú bíróság ruhakárként 30.000 forintot, gyógyszerköltségként 36.308 forintot, míg benzinköltségként 22.000 forintot tartott alaposnak az I. rendű felperes vonatkozásában, ezen felül 4.000.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére is kötelezte az alperest az I. rendű felperes részére. E tételek összege azonban nem a rendelkező részben foglalt 4.124.616 forintot, hanem 4.088.308 forintot tesz ki.

Emellett az elsőfokú ítélet a felperes háztartási többletköltség-követelése vonatkozásában jogellenesen túlterjeszkedett a kereseten, mert az I. rendű felperes a 2010. február 16-ai keresetmódosításában háztartási többletköltségként 2008. január 25-étől 2008. július 25-éig 10.000 forintot követelt összességében és nem havi rendszerességgel visszatérően, továbbá 2008. július 26-ától nem az ítéletben megjelölt véghatáridő nélkül, hanem 2008. december 31-éig terjesztette elő a havi 5.000 forint összegben megjelölt és a keresetmódosítás 1.o.d. pontjában részletezett igényét. Ennek következtében a háztartási többletköltség 1x10.000 forint, 5x5.000 forint és 5.000/30x6 forint összegben került előterjesztésre, amelynek összegszerűsége 36.000 forintnak felel meg. Az ezt meghaladó kötelezésre ezért a Pp. 215. §-a alapján erre irányuló kereset hiányában jogszerűtlenül került sor.

A fellebbezés szerint téves az ítélet indokolása a tekintetben, hogy az alperes a háztartási többletköltséget teljes egészében vitatta volna, mivel az alperes a 2012. február 7-én érkezett nyilatkozata szerint az elévülés következtében a 2008. január

25-ét követő időre vitatta a háztartási többletköltség indokoltságát, az azt megelőző időszakra nem.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A fellebbezés nem támadta az elsőfokú ítéletnek az I. rendű felperes vagyoni kára körében ruhakárként 30.000 forintot, gyógyszerköltségként 36.308 forintot, míg benzinköltségként 22.000 forintot alaposnak tartó, továbbá az I. rendű felperes vonatkozásában 4.000.000 forint nem vagyoni kár, míg a II. rendű felperes javára 1.051.700 forint vagyoni- és nem vagyoni kár megfizetésére kötelező, továbbá a felperesek keresetének meghaladó részét elutasító rendelkezését, ezért az elsőfokú ítélet vonatkozó részeit a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján nem érintette, e tekintetben az elsőfokú ítélet a Pp. 228. §-ának (3) bekezdése értelmében jogerőre emelkedett.

A fellebbezés az alábbiak szerint, részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást az így rendelkezésre álló bizonyítékokból helyesen állapította meg és abból nagyobb részt helytálló érdemi döntést hozott. Határozatát a perben felmerült valamennyi lényeges kérdésre kiterjedően részletesen megindokolta, kifejtett érveit a Fővárosi Ítéltábla nagyobb részt osztotta. Azok közül - elsősorban a fellebbezésben foglaltakra tekintettel - az alábbiakat tartja szükségesnek kiemelni, illetve pontosítani.

Helyesen hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy bár a vagyoni kár körében az elsőfokú bíróság ruhakárként 30.000 forintot, gyógyszerköltségként 36.308 forintot, míg benzinköltségként 22.000 forintot tartott alaposnak az I. rendű felperes vonatkozásában, ezen felül 4.000.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére is kötelezte az alperest az I. rendű felperes részére, azonban e tételek összeadásánál számítási hibát vétett. A másodfokú bíróság egyetértett a fellebbezéssel abban, hogy az I. rendű felperes vonatkozásában alaposnak talált kártételek nem a rendelkező részben foglalt 4.124.616 forintot, hanem 4.088.308 forintot tesznek ki, ezért az alperes I. rendű felperes felé teljesítendő marasztalásának összegét a nem vagyoni kár, valamint a vagyoni kárelemek közül a ruhakár, a gyógyszerköltség és a benzinköltség tekintetében 4.124.616 forintról 4.088.308 forintra leszállította.

Nem volt alapos a fellebbezés I. rendű felperes háztartási többletköltség-követelése vonatkozásában kifejtett érvelése, amely szerint az elsőfokú bíróság jogellenesen túlterjeszkedett a kereseten, mert az I. rendű felperes a 2010. február 16-ai keresetmódosításában háztartási többletköltségként 2008. január 25-étől 2008. július 25-éig 10.000 forintot követelt összességében és nem havi rendszerességgel visszatérően, ezért az elsőfokú bíróság eljárása a Pp. 215. §-ába ütközött. A másodfokú bíróság e tekintetben az elsőfokú bíróság álláspontját osztotta. Az I. rendű felperes a háztartási többletköltség címén érvényesített 10.000 forintos

igényét a járadékok között szerepeltette, ezért azt - bár a keresetmódosítás a „havi” kifejezést valóban nem tartalmazza - a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint a nyilvánvaló elírás ellenére nem lehetett másként értelmezni, mint ahogy azt az elsőfokú bíróság tette. Minderre tekintettel az ítélet nem terjeszkedett túl a kereseten, és megfelelően kötelezte az alperest a 2008. január 25-étől 2008. június 1-éig terjedő időszakra havi 10.000 forint - összesen 42.000 forint - háztartási többletköltség megfizetésére.

Alappal hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy az I. rendű felperes nem az ítéletben megjelölt véghatáridő nélkül, hanem 2008. december 31-éig terjesztette elő a havi 5.000 forint összegben megjelölt járadékigényét. Nem helytálló azonban abban, hogy a járadék 2008. július 26-ától 2008. december 31-éig jár, mert az elsőfokú bíróság 2008. június 2-ától találta alaposnak az alperes e járadékfizetési kötelezettségét, amellyel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben kifejtett indokok alapján egyetért. Ez az időszak ugyanakkor nem a fellebbezésben megjelölt öt hónap hat napot, hanem hat hónap 29 napot tesz ki, amely időszakra 40 000 forint járadék jár az I. rendű felperes részére. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által 250.000 forintban megállapított összeget 40.000 forintra leszállította, míg az ítélet rendelkező részének az alperest 5.000 forint járadék megfizetésére kötelező részét - annak harmadik bekezdését - mellőzte.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az I. rendű felperesnek járó marasztalás összegét 4.170.308 forintra leszállította, amelyből 4.088.308 forint után 2007. december 19-től, 42.000 forint után 2008. március 28-tól és 40.000 forint után 2008. szeptember 16-tól a kifizetés napjáig számított késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alperest, valamint mellőzte az 5.000 forint járadékfizetési kötelezettséget, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A pernyertesség-pervesztesség 77-23 %-os, az alperes javára kedvezőbb arányára, valamint a másodfokú eljárásban kifejtett jogi képviselői tevékenységre tekintettel a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 81. §-ának (1) bekezdése értelmében akként rendelkezett, hogy a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A tárgyi költségfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított 22.300 forint fellebbezési illeték viseléséről az Itv. 74. §-ának (3) bekezdésén keresztül érvényesülő 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése és 14. §-a, és a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján határozott.

, 2013. március 12.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: